

तदानीं प्रायश्चित्तं विधत्ते । “रेतो वा एतस्य हितं न प्रजायते [२] ॥ यस्याग्निहोत्रमज्जतः सूर्योऽभ्युदेति । यद्यन्ते स्यात् । उन्नीय प्राङ्मुखाद्रवेत् । स उपसाद्यातमितोरासीत् । स यदा ताम्येत् । अथ भूः स्वाहेति जुहुयात् । प्रजापतेर्वै भूतः । तमेवोपासरत् । स एवैनं तत उन्नयति । नार्त्तिमाच्छति यजमानः” [३] इति ॥ अनुदितहोमं प्रक्रम्यानुतिष्ठतो यस्य यजमानस्याग्निहोत्रमज्जतमेवाभिलक्ष्य सूर्य उदेति । एतस्य गर्भाशये निषिक्तमपि रेतो न प्रजामुत्पादयति । तदानीं यदि यजमानोन्ते स्यात् । ग्रामान्तरमगत्वा समीपे तिष्ठेत् । तदानीं स्वयमेव हविरुन्नीय प्राङ्मुखमाहवनीयं प्रति उद्धृतहविष्क आद्रवेत् । आगच्छेत् । स यजमान आहवनीयसमीपे हविरुपसाद्य स्वयं श्रमपर्यन्तं निरुद्धश्वासस्तिष्ठेत् । यदा श्वान्तो भवति तदा निरोधं परित्यज्य भूः स्वाहेति मन्त्रेण जुहुयात् । प्रजापतिर्भूतो नित्यसिद्ध इति तन्मन्त्रगतस्य भूतशब्दस्यार्थः । अतस्तेन मन्त्रेण तमेव प्रजापतिं प्राप्तवान् भवति । स एव प्रजापतिरेनं यजमानम् । ततः कालापराधदोषादुद्धृत्य सगुणं कर्म प्रापयति । यजमानो विनाशं न प्राप्नोति ॥

इति श्रीसायनाचार्यविरचिते माधवीये वेदार्थप्रकाशे कृष्णयजुर्ब्राह्मणे द्वितीयकाण्डे प्रथमप्रपाठके नवमोऽनुवाकः ॥

॥ ६ ॥